

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Majandus- ja kommunikatsiooniminister
määrus
algtekst-terviktekst
01.07.2013
31.12.2014
RT I, 12.06.2013, 15

Ohtlikke veoseid vedava autojuhi kutseoskuskõuded, koolitamise eeskiri ja koolituskursuse õppekava

Vastu võetud 06.06.2013 nr 37

Määrus kehtestatakse [autoveoseaduse](#) § 28 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

Käesoleva määruse nõuded kehtivad ohtlikke veoseid vedavale autojuhile, ohtlike veoste veo autojuhi koolitusi läbi viivale õppeasutusele, eksami korraldajale ja tunnistuste väljastajale. Määruses sätestatud nõuded on aluseks ohtlikke veoseid vedavate autojuhtide koolitamisel ja eksamineerimisel.

§ 2. Ohtlikke veoseid vedava autojuhi põhilised teadmised ja praktilised oskused

- (1) Ohtlikke veoseid vedav autojuht peab teadma:
- 1) ohtlike veoste veo korraldamise üldnõudeid;
 - 2) põhilisi ohuliike;
 - 3) keskkonnakaitse nõudeid jätmete teiselaldamisel;
 - 4) eri liiki ohtude ärahoidmise meetodeid ja ohutusabinõusid;
 - 5) ohumärgiseid ja ohu tähistamist;
 - 6) autojuhi lubatud ja keelatud tegevusi ohtlike veoste autoveo ajal;
 - 7) sõiduki lisaseadmete otstarvet ja kasutamist;
 - 8) liitkoormana veo keelde samal sõidukil ja konteineris;
 - 9) ettevaatusabinõusid ohtlike veoste peale- ja mahalaadimisel;
 - 10) pakendatud veoste kinnitamise nõudeid;
 - 11) tsiviilvastutuse nõudeid;
 - 12) mitmeliigilise veo võimalusi;
 - 13) saadetise käsitlemise ja ladustamise nõudeid;
 - 14) liikluspääsude korda tunnelites ja juhiseid tunnelis käitumiseks, eelkõige vahejuhtumite ennetamist, ohutust ning tulekahju, õnnetusevõi ohuolukorras toimimist;
 - 15) turvalisuse jälgimise võimalusi.

(2) Ohtlikke veoseid vedav autojuht peab oskama tegutseda õnnetusjuhtumi korral, eelkõige anda veose omadustest tuleneva ohuga seotud esmaabi, tagada liiklusohutus, oskama kasutada veoüksuse kohustuslikku varustust ja „Ohtlike veoste rahvusvahelise autoveo Euroopa kokkuleppe” (edaspidi *ADR*) kohastes kirjalikes ohutusjuhistes nimetatud varustust.

§ 3. Paakides ohtlikke veoseid vedava autojuhi täiendavad teadmised

- Paakides ohtlikke veoseid vedav autojuht peab teadma:
- 1) paake või paakkonteinereid vedava veoüksuse ebastabiilset liikumist põhjustavaid tegureid ja nende mõju liiklusohutusele;
 - 2) lisanõudeid paaksõiduki ehitusele;
 - 3) üldnõudeid laadimisseadmete kohta;
 - 4) täiendavaid nõudeid paaksõiduki kasutamisele, eelkõige ohtlike veoste autoveole lubamise tunnistusele, tehnilisele järelevalvele, paaksõiduki markeerimisele.

§ 4. Lõhkeaineid vedava autojuhi täiendavad teadmised

- Lõhkeaineid vedava sõiduki juht peab teadma:
- 1) ohtlike veoste ADR liigituse alusel klassi 1 (edaspidi *klass 1*) kuuluvatele lõhke- ja pürotehnilistele ainetele ja neid sisaldavatele esemetele (edaspidi *lõhkeained*) iseloomulikke ohte;
 - 2) täiendavaid nõudeid klassi 1 kuuluvate lõhkeainete veo korraldamisel ja liitkoorma koostamisel.

§ 5. Radioaktiivseid materjale vedava autojuhi täiendavad teadmised

Radioaktiivseid materjale vedava sõiduki juht peab teadma:

- 1) ohtlike veoste ADR liigituse alusel klassi 7 (edaspidi *klass 7*) kuuluvate radioaktiivsete materjalide (edaspidi *radioaktiivsed materjalid*) ioniseerivast kiirgusest tulenevaid iseloomulikke ohte;
- 2) täiendavaid nõudeid radioaktiivsete materjalide pakkimisel, käsitlemisel, virmastamisel ja liitkoorma koostamisel;
- 3) radioaktiivsete materjalide veol toimunud õnnetuse puhul tarvitusele võetavaid abinõusid.

§ 6. Õppekava ülesanne

Ohtlike veoste vedava autojuhi õppekava määrab autojuhi koolitamise korralduslikud alused, kohustuslikud teemad ja nende mahud, nõuded õppetulemuste hindamisele, vastava koolituse läbimist tõendava tunnistuse väljaandmisele, tunnistuse kehtivusele ja täienduskoolituse läbiviimisele.

§ 7. Põhikoolituse teemad

(1) Põhikoolituse õppekava peab hõlmama vähemalt järgmisi teemasid:

- 1) ohtlike veoste veo korraldamise üldnõuded;
- 2) põhilised ohuliigid;
- 3) teave keskkonnakaitse kohta;
- 4) eri liiki ohtude ärahoidmine ja ohutusabinõud;
- 5) tegevus õnnetusjuhtumi korral (vähemalt esmaabi, liiklusohutus, põhiteadmised ADR ohutusjuhiste kohaste kaitsevahendite kasutamise kohta);
- 6) ohumärgised ja ohu tähistamine;
- 7) autojuhi lubatud ja keelatud tegevused ohtlike veoste veol;
- 8) sõiduki tehniliste seadmete otstarve ja kasutamine;
- 9) liitkoorma veo keeld samal sõidukil või konteineris;
- 10) ettevaatusabinõud ohtlike veoste peale- ja mahalaadimisel;
- 11) pakendatud veoste kinnitamine;
- 12) üldteave tsiviilvastutuse kohta;
- 13) teave mitmeliigilise veo kohta;
- 14) saadetise käsitlemise ja ladustamise nõuded;
- 15) liikluspiirangute kord tunnelites ja juhiseid tunnelis käitumiseks (vähemalt vahejuhtumite ennetamine, ohutus, toimimine tulekahju korral või muus ohuolukorras);
- 16) turvalisuse jälgimise võimalused.

(2) Individuaalne praktiline õppus peab andma oskusi esmaabi andmiseks, ADR ohutusjuhiste kohase varustuse kasutamiseks ja liiklusohutuse tagamiseks.

§ 8. Paakveo erikoolituse teemad

(1) Paakveo erikoolituse õppekava peab hõlmama vähemalt järgmisi teemasid:

- 1) paake või paakkonteinereid vedava veoüksuse ebastabiilset liikumist põhjustavad tegurid ja nende mõju liiklusohutusele;
- 2) lisanõuded paaksõiduki ehitusele;
- 3) üldnõuded laadimisseadmete kohta;
- 4) täiendavad nõuded paaksõiduki kasutamisel (vähemalt ametliku kinnituse tunnistus, tehniline järelevalve, paaksõiduki markeerimine).

(2) Individuaalne praktiline õppus peab andma oskusi paakveo täiendava varustuse kasutamiseks ja liiklusohutuse tagamiseks.

§ 9. Lõhkeainete veo erikoolituse teemad

Lõhkeainete veo erikoolituse õppekava peab hõlmama vähemalt järgmisi teemasid:

- 1) lõhkeainete ja esemete ning pürotehniliste ainete iseloomulikud ohud;
- 2) täiendavad nõuded lõhkeainete veo korraldamisel ja liitkoorma koostamisel;
- 3) täiendavad nõuded lõhkeaineid vedavatele veoüksustele.

§ 10. Radioaktiivsete materjalide veo erikoolituse teemad

Radioaktiivsete materjalide veo erikoolituse õppekava peab hõlmama vähemalt järgmisi teemasid:

- 1) ioniseerivast kiirgusest tulenevad iseloomulikud ohud;
- 2) täiendavad nõuded radioaktiivsete materjalide pakkimisel, käsitlemisel, virmastamisel ja liitkoorma koostamisel;
- 3) radioaktiivsete materjalide veol toimunud õnnetuse puhul tarvitusele võetavad erimeetmed.

§ 11. Täienduskoolituse teemad

(1) Täienduskoolitusel peavad olema käsitletud vähemalt järgmised teemad:

- 1) ohtlike veoste veo eeskirja muudatused ja täiendused koolitustunnistuse kehtivusaja jooksul;

2) muudatused ja täiendused muudes ohtlike veostega seonduvates õigusaktides.

(2) Juht võib asendada täienduskoolituse ja eksami vastava esmase koolituse ja eksamiga.

§ 12. Koolituse korraldus, koolituse liigid ja mahud

(1) Ohtlike veoseid vedavate autojuhtide koolitamist võib teostada ainult Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi poolt tunnustatud õppeasutus (edaspidi *koolitaja*).

(2) Ohtlike veoseid vedav autojuht peab läbima põhikoolituse kursuse ja alljärgnevatel juhtudel ka vastava erikoolituse kursuse:

- 1) püsipaakide ja vahetatavate paakidega ning paakkonteinerite ja mahutikogumiga veoüksuse autojuhid;
- 2) lõhkeainete veo autojuhid;
- 3) radioaktiivsete materjalide veo autojuhid.

(3) Ohtlike veoseid vedavate autojuhtide koolituse maht peab olema:

- 1) põhikoolituse osas vähemalt 18 õppetundi, sealhulgas käesoleva määruse § 7 lõikes 2 sätestatud praktilised õppetunnid;
- 2) erikoolitusel vedelike ja gaaside paakveo osas vähemalt 12 õppetundi, sealhulgas käesoleva määruse § 8 lõikes 2 sätestatud praktilised õppetunnid;
- 3) erikoolitusel klassi 1 lõhkeainete ja neid sisaldavate esemete veo osas vähemalt kaheksa õppetundi;
- 4) erikoolitusel klassi 7 radioaktiivsete materjalide veo osas vähemalt kaheksa õppetundi.

(4) Ohtlike veoste veo autojuhi tunnistuse omanik peab läbima täienduskoolituse ja sooritama sellekohase eksami enne tunnistuse kehtivusaja lõppemist.

(5) Individuaalset praktilist õppust sisaldava ohtlike veoseid vedava autojuhi täienduskoolituse maht peab vähemalt 16 õppetundi, kui koolituskursus koosneb põhikoolituse ja valikuliselt ühest erikoolitusest. Kui on tegemist ainult põhikoolituse või üksiku erikoolituse osas täienduskoolitusega, peab koolituse maht olema vähemalt pool vastava esmase põhikoolituse või esmase erikoolituse mahust, mis on ette nähtud käesoleva paragrahvi lõikes 3.

(6) Ühel koolituspäeval ei tohi toimuda rohkem kui kaheksa õppetundi.

(7) Ühe õppetunni kestus peab olema 45 minutit.

§ 13. Vastuvõtu tingimused

(1) Ohtlike veoseid vedava autojuhi koolituskursusele võetakse vastu Eesti või teise Euroopa Liidu liikmesriigi kodanik või rahvastikuregistrisse kantud füüsiline isik, kellel on olnud kehtiv B-, C1- või C-kategooria mootorsõiduki juhiluba vähemalt kaks aastat.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhiloa omamise aja hulka ei arvestata piiratud juhtimisõigusega juhiloa omamise aega.

(3) Ohtlike veoseid vedava autojuhi koolituskursusel osalemiseks peab isik esitama koolitajale:

- 1) juhiloa, sealhulgas esmase juhiloa, kui see on isikule väljastatud või isikutunnistuse või muu isikut tõendava dokumendi;
- 2) ohtlike veoste veo autojuhi tunnistuse, kui see on olemas.

(4) Koolitaja peab kolm päeva enne koolituskursuse algust teavitama oma asukoha Maanteeameti liiklusregistri bürood käesoleva määruse § 12 lõigetes 2 ja 4 sätestatud koolituskursuse liigist, koolituskursuse läbiviimise kohast ning koolituskursuse algus- ja lõpukuupäevast.

(5) Maanteeametil on õigus nõuda koolitajalt koolituskursuse tunniplaani.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 4 ja 5 nimetatud andmevahetus toimub koolitaja ja Maanteeameti vahel elektroonselt. Dokumentide saatja peab seejuures olema veebikeskkonnas autentitud või dokumendid peavad olema digitaalselt allkirjastatud.

§ 14. Koolitajale esitatavad nõuded

(1) Ohtlike veoste veo autojuhi koolituse õppeasutuses peavad olema:

- 1) erialaselt sisustatud õppeklass(id);
- 2) tehnilised abivahendid, meetodilised materjalid ja näitlikud õppevahendid;
- 3) vahendid esmaabi praktiliseks õpetamiseks;
- 4) autojuhi ADR kohastes ohutusjuhistes sõiduki meeskonna liikmetele ettenähtud kaitsevahendid.

(2) Õppeasutuse õppejõud peab omama tehnilist kõrgharidust, pedagoogilise töö ja ohtlike veoste valdkonnas töötamise kogemust.

(3) Klassi 1 lõhkeainete ja neid sisaldavate esemete erikoolituse õppejõud peab olema läbinud lõhkematerjalide käitlemise alase täiendava koolituse ning ta peab omama lõhkeainete valdkonnas töötamise kogemust.

(4) Klassi 7 radioaktiivsete materjalide erikoolituse õppejõud peab olema läbinud kiirgusohutuse alase täiendava koolituse ning omama kiirgusseaduse mõistes kiirgustegevusloa valdkonnas töötamise kogemust.

§ 15. Õppekava läbimine

(1) Koolitusasutus peab koolituskursuse lõppemisele järgneval päeval elektroonilisel teel edastama Maanteeametile käesoleva määruse § 12 lõigetes 2 ja 4 sätestatud koolituskursuse nimetuse, koolituskursuse lõpetanud isikute ees- ja perekonnanimed ning sünniajad. Dokumentide saatja peab seejuures olema veebikeskkonnas autenditud või dokumendid peavad olema digitaalselt allkirjastatud.

(2) Isikud, kelle kohta käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed on koolitaja poolt elektrooniliselt edastatud Maanteeametile ning need on kantud liiklusregistrisse, ei pea eksamile registreerumiseks esitada koolitaja poolt väljastatavat koolituskursuse läbimist tõendavat dokumenti.

(3) Autojuhi koolitamine lõpeb eksami sooritamisega Maanteeametis.

(4) Kui liiklusregistris puudub nõuetekohane elektrooniline foto või see on vanem kui kolm aastat, peab koolituskursusel osalev isik selle tegema ohtlike veoste veo autojuhi tunnistuse taotlemisel Maanteeametis.

§ 16. Eksami korraldus

(1) Eksamiküsimustik peab hõlmama autojuhi koolituse õppekavas ettenähtud kõiki õppeaineid kutseoskusnõuete ulatuses.

(2) Põhikoolituse eksam koosneb valikvastustega testist, milles on vähemalt 25 küsimust. Eksami kestus ei või olla lühem kui 45 minutit.

(3) Pärast põhikoolituse eksami sooritamist tehakse vastavalt paakveo, lõhkeainete veo või radioaktiivsete materjalide veo erikoolituse kursuse läbimiseks ettenähtud eksam, mis koosneb valikvastustega testist, milles on vähemalt 15 küsimust. Eksami kestus ei või olla lühem kui 25 minutit.

(4) Ohtlike veoseid vedava autojuhi täienduskoolituse eksam koosneb valikvastustega testist, milles on vähemalt 15 küsimust. Eksami kestus ei või olla lühem kui 25 minutit.

(5) Põhikoolituse ja erikoolituse eksamid võib sooritada ühel päeval.

(6) Ohtlike veoseid vedava autojuhi põhikoolituse, erikoolituse või täienduskoolituse eksamil peab igal esitatud küsimusel olema vähemalt üks õige vastusevariant. Eksami tulemusi hinnates loetakse eksam edukalt sooritatuks, kui eksamineeritav vastab igas läbitud koolituse osas esitatud küsimustest õigesti vähemalt 60 protsenti.

(7) Eksamit mitte sooritanud või mitte ilmunud isikul on õigus sooritada uus eksam Maanteeametiga kokkulepitud ajal, kuid mitte hiljem kui kaks aastat koolituse lõppemise kuupäevast.

§ 17. Tunnistuse väljastamine

(1) Maanteeamet annab eksami edukalt sooritanud isikule teede ja sideministri 14. detsembri 2001. a määruse nr 118 „Ohtlike veoste autoveo eeskirja” lisa 9 kohase juhi ADR koolitustunnistuse (edaspidi *tunnistus*).

(2) Tunnistuse kehtivusaeg on viis aastat alates kuupäevast, mil juht sooritab põhikoolituse või koos põhikoolitusega ka erikoolituse või täienduskoolituse eksami.

(3) Kui juht laiendab tunnistuse kehtivusajal selle ulatust käesoleva määruse § 12 lõikes 2 nimetatud erikoolituse kursuse läbimisega, on uuel tunnistel sama kehtivusaeg nagu eelmisel tunnistel. Kui juht on sooritanud erikoolituse eksami, kehtib spetsialiseerumine tunnistuse aegumise kuupäevani.

(4) Täienduskoolituse korral käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud uue tunnistuse kehtivusaeg algab eelmise tunnistuse kehtivusaja lõppemise kuupäevast, kui juht osales täienduskoolitusel ja sooritas edukalt eksami kaheteistkümne kuu jooksul enne tunnistuse aegumist.

(5) Täienduskoolituse korral käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud uue tunnistuse kehtivusaeg algab eksami sooritamise kuupäevast, kui juht sooritas eksami varem kui kaheteistkümne kuu jooksul enne tunnistuse aegumist.

(6) Kadunud, hävinud või kasutuskõlbmatuks muutunud tunnistuse asemel on isikul õigus taotleda tunnistuse andjalt duplikaati.

(7) Tunnistuse duplikaadi taotleja peab Maanteeametile esitama selgituse tunnistuse asendamise tinginud asjaolude kohta, käesoleva määruse § 13 lõike 3 punktis 1 nimetatud dokumendi ja tasuma riigilõivu.

§ 18. Rakendussätted

(1) Teede ja sideministri 26. septembri 2000. a määrus nr 76 „Ohtlikke veoseid vedava autojuhi kutseoskusnõuete, koolitamise eeskirja ja koolituskursuse õppekava kehtestamine” (RTL 2000, 106, 1645; 2003, 43, 621) tunnistatakse kehtetuks.

(2) Määrus jõustub 2013. aasta 1. juulil.

Juhan Parts
Minister

Marika Priske
Kantsler